

พระเครื่อง

สัมพันธ์ นวลปั้น

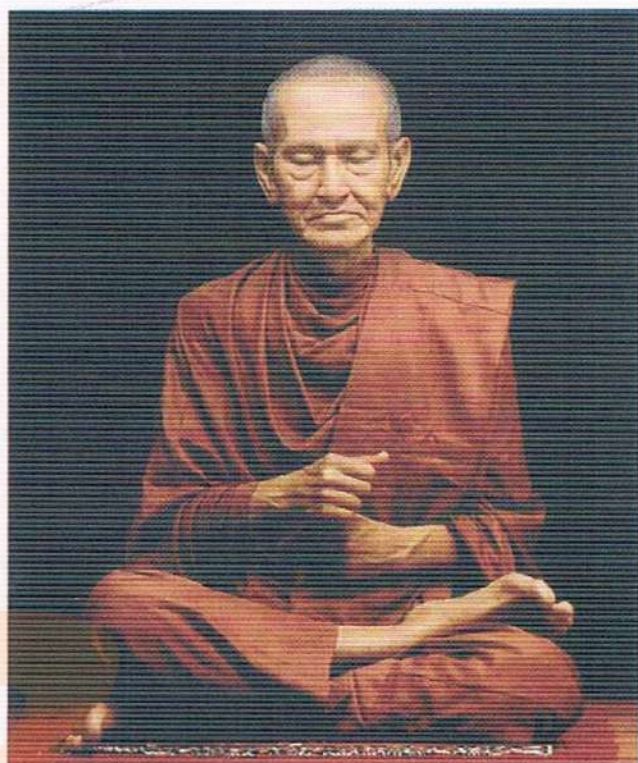
คำว่า “พระเครื่อง” ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ หมายถึง พระพุทธรูปองค์เล็กๆ ที่นับถือว่าเป็นเครื่องคุ้มครองป้องกันอันตราย ย่อมาจากคำว่า “พระเครื่องราง”

วิวัฒนาการสร้างพระเครื่อง สันนิษฐานว่าในระยะแรกเป็นการสร้างพระพิมพ์ โดยเหล่าพุทธศาสนิกชนเชื่อว่า พระพุทธศาสนาจะมีอายุเพียง ๕,๐๐๐ ปี เท่านั้นจึงนิยมสร้างพระพิมพ์สลักคาถาว่า “เอหิมมาฯ” ไว้ข้างหลังพระพิมพ์ จำนวน ๘๔,๐๐๐ องค์ เท่าจำนวนพระธรรมชั้นอัมมรจไว้ในสถูปเจดีย์เพื่อภายภาคหน้ามีคนมาพบจะได้หันมานับถือ พระพุทธศาสนา ในสมัยต่อมาชาวพุทธผู้แสวงบุญถึงเวฬุวนียสถาน ๔ ตำบล พวกเขาส่งสร้างพระพุทธรูปปางต่างๆ มีความสำคัญของสังเวชนียสถานในลักษณะของพระพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกแก่พุทธศาสนิกชนที่นมัสการยังสังเวชนียสถาน ๔ ตำบล พวกเขาส่งสร้างพระพุทธรูปปางต่างๆ ตามความสำคัญของสังเวชนียสถานในลักษณะของพระพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกแก่พุทธศาสนิกชนที่มานมัสการ ยังสังเวชนียสถาน ๔ ตำบล การสร้างแม่พิมพ์พระพุทธรูป จึงแพร่หลายอย่างกว้างขวางเพราะสะดวกในการนำติดตัวไปบูชา และส่วนสำคัญในการสืบอายุพระพุทธศาสนาให้ถาวร

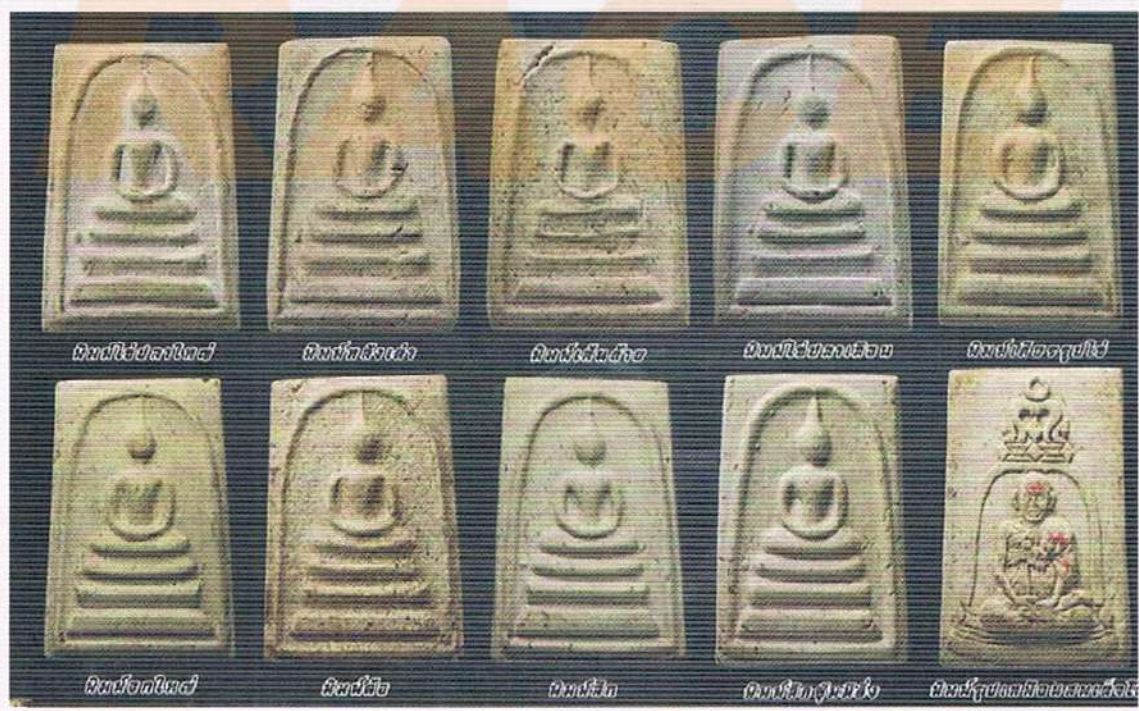
“พระเครื่อง” เป็นคำใหม่ที่เพิ่งประยุกต์ใช้ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อคราวที่พระองค์ส่งเครื่องจักรกลจากยุโรป เพื่อมาผลิตเหรียญกษาปณ์ เหรียญที่ระลึก และเหรียญพระคณาจารย์โบราณในยุคนั้น ผู้ที่ได้รับพระจึงเรียกกันตามความเข้าใจที่ง่าย และเหมาะสมในยุคนั้นว่า “พระเครื่อง” หมายถึงพระที่ทำมาจากเครื่องจักรนำไปสู่การเรียกพระพิมพ์ขนาดเล็กที่สามารถพกพาได้ว่า “พระเครื่อง” จนกระทั่งปัจจุบัน

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) พระเถระที่พุทธศาสนิกชนให้ความเคารพศรัทธา ได้รับการยกย่องว่าเปี่ยมด้วยเมตตา กรุณาแก่ผู้ตกทุกข์ได้ยาก มีอภัยค้ำมักน้อยสันโดษถือปฏิบัติในข้ออุตุงควัตร คือฉันในบาตร ถือบ้าสามฝืนออกอุตงค์เยี่ยมป่าช้า นั่งภาวนา เดินจงกรม ปฏิบัติศาสนกิจอย่างต่อเนื่อง

ท่านได้สร้างวัดและพระเครื่อง “สมเด็จพระวัดระฆัง” วัดมณฑลที่ผู้คนนิยมแสวงหาไว้บูชา เป็นที่ต้องการทุกยุคทุกสมัยทำให้การสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพในวงการพระเครื่อง แต่จากประวัติของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) แสดงให้เห็นว่า ท่านมีเป้าหมายต้องการสร้างพระให้เป็นเครื่องผูกใจมนุษย์ให้ทำดีละเว้นความชั่ว ไม่ได้มุ่งให้มนุษย์ติดอยู่ในวัตถุ ให้มั่งสวดมนต์ไหว้พระปฏิบัติธรรม ตามมรรค ๘

สมเด็จพระพุฒาจารย์โต พรหมรังสี

สมเด็จพระอนุสรณ์ ๑๐๐ ปี วัดระฆังโฆสิตาราม พ.ศ.๒๕๑๕

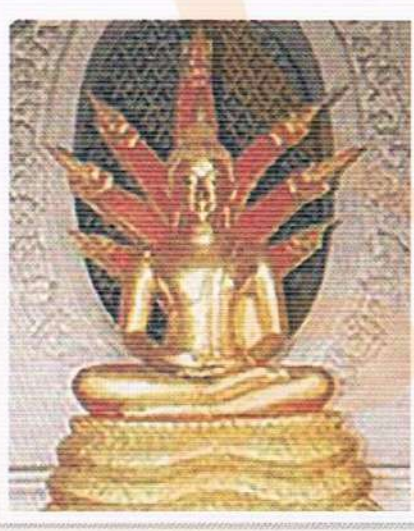
ดังปรากฏในบันทึกของท่านขณะเสด็จจุดธูปไปยังป่าเมืองกาญจนบุรี ความว่า “วันพฤหัสบดี ขึ้น ๑๕ ค่ำ ปีกุล ตรีศก จุลศักราช ๑๒๑๓ (ตรงตามรัชกาลที่ ๔) อาตมาได้ออกเดินธุดงค์มายังเมืองกาญจนบุรี เขากะโหลก อาตมาได้พักที่เนินเขา อาตมาได้สวดมนต์ทำวัตรเย็นสิ้นลงก็ได้นั่งคิดอยูภายในใจว่าทำการสร้างสิ่งอันเป็นเครื่องผูกใจมนุษย์ซึ่งปฤชณ (ดอกบัวได้น้ำ) อยู่มาได้มีไว้ว่าติดตัวเป็นเครื่องเตือนสติ”

หลักธรรมเรื่องพระเครื่องในพระพุทธศาสนา

๑. พระเครื่องเป็นกุศโลบายอย่างหนึ่งของผู้รู้ในสมัยโบราณ
๒. พระเครื่องเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่ส่งเสริมให้คนมีศีลธรรม
๓. พระเครื่องเป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่าพุทธาณภาพมีจริง
๔. พระเครื่องเป็นสื่อในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างหนึ่ง
๕. พระเครื่องเป็นสิ่งที่เพิ่มพูนทางเศรษฐกิจและพุทธศิลป์

พระเครื่องประจำวันเกิด

พระเครื่องประจำวันเสาร์

พระเครื่องสำหรับคนเกิดวันเสาร์ควรเป็นพระที่สร้างจากธรรมชาติ เช่น พระเนื้อวานจากธรรมชาติเนื่องจากลักษณะของคนเกิดวันเสาร์เป็นคนจริงจังเคร่งเครียด พระเนื้อวาน มีคุณลักษณะที่เย็นและบริสุทธิ์จากธรรมชาติ

พระเครื่องประจำวันศุกร์

พระเครื่องที่เหมาะสมสำหรับผู้เกิดวันศุกร์ควรเป็นพระปิดตา พระภควัมปติ เนื่องจากลักษณะของคนเกิดวันศุกร์เป็นคนหลงในสิ่งสวยงาม พระปิดตา พระภควัมปติ จะเป็นอนุสติเตือนใจมิให้หลงในสิ่งต่างๆ และเสริมดวงโชคลาภวาสนา

พระปิดตา

พระเครื่องประจำวันพรหม

พระเครื่องสำหรับคนเกิดวันพรหมควรเป็นพระปางเปิดโลกเป็นพระแห่งปัญญาจึงช่วยส่งเสริมดวงวาสนาให้คนเกิดวันพรหมเป็นผู้มีความรู้มีปัญญา

พระเครื่องประจำวันพรหม

พระเครื่องที่เหมาะสมสำหรับผู้เกิดวันพรหมกลางวันควรเป็นพระยืนปางลีลาต่างๆ ส่วนพระเครื่องประจำวันพรหมกลางคืนควรเป็นพระเครื่องรางของขลังเนื่องจากวันพรหมเป็นฤกษ์แห่งการทำกิน พระเครื่องจะเสริมดวงป้องกันอาถรรพณ์ต่างๆ

พระยืนปางลีลา

พระเครื่องประจำวันอังคาร

พระเครื่องสำหรับคนเกิดวันอังคารควรเป็นพระเนื้อผงต่างๆ พุทธานุภาพขององค์พระเครื่องประจำวันเกิดจะช่วยให้เกิดจิตใจเยือกเย็นเป็นสมาธิ

พระเครื่องประจำวันจันทร์

วันจันทร์มีเสน่ห์แต่ขาดอำนาจวาสนา พระเครื่องที่เหมาะสมผู้ที่เกิดวันจันทร์เป็นพระยอดขุนพลช่วยเสริมบารมีในอำนาจยิ่งนัก

พระยอดขุนพล

พระเครื่องประจำวันอาทิตย์

พระเครื่องสำหรับคนเกิดวันอาทิตย์ ซึ่งพระเครื่องที่เหมาะสมสำหรับผู้เกิดวันอาทิตย์ควรเป็นปางมารวิชัยที่พระพุทธเจ้าทรงเอาชนะมาร

ปางมารวิชัย

เครื่องราง กะลาเกาะสลักรูปพระวราหุ